

ROMÂNIA

(11) RO 131229 B1

(51) Int.Cl.

D06M 13/44 (2006.01).

D06M 11/82 (2006.01)

(12)

BREVET DE INVENTIE

(21) Nr. cerere: **a 2016 00007**

(22) Data de depozit: **06/01/2016**

(45) Data publicarii mențiunii acordării brevetului: **30/05/2018** BOPI nr. **5/2018**

(41) Data publicării cererii:
30/06/2016 BOPI nr. **6/2016**

(73) Titular:
• **SETICO S.R.L., STR.CÂMPULUI NR.62,
TIMIȘOARA, TM, RO**

(72) Inventatori:
• **FLORIȚA ȘERBAN-MIHAI,
STR. N. LEONARD NR. 10A, AP. 11,
TIMIȘOARA, TM, RO;**

• **FLORIȚA CORINA-EUGENIA,
STR.N. LEONARD NR. 10A, BL. B15,
AP. 11, TIMIȘOARA, TM, RO;
• LASSO ROBERTO-CLAUDIU,
INTRAREA VÂNTULUI NR. 1, BL. C8, SC. A,
AP. 8, TIMIȘOARA, TM, RO**

(56) Documente din stadiul tehnicii:
US 4842611; RO 117864 B1

(54) **COMPOZIȚIE PENTRU IGNIFUGAREA MATERIALELOR
TEXTILE**

Examinator: ing. ANCA MARINA

Orice persoană are dreptul să formuleze în scris și motivat,
la OSIM, o cerere de revocare a brevetului de inventie, în
termen de 6 luni de la publicarea mențiunii hotărârii de
acordare a acesteia

RO 131229 B1

1 Invenția se referă la o compozitie pentru ignifugarea materialelor textile, destinate
 3 fabricării perdelelor, cortinelor, mochetelor și altor produse finite.

5 Se cunosc soluții pentru ignifugarea materialelor textile ce conțin fosfați de amoniu,
 7 poliamoniu, alchil sau arilamoniu, sulfați de amoniu, sau alchil amoniu, poliamide, acid
 9 fosforic, polifosforic și pirofosforic, esteri anorganici ai unor oxiacizi cu conținut de fosfor,
 respectiv acid boric, poliborați alcalini și de amoniu. Antipirenele în formă activă, rezultate
 11 prin descompunere termică, sunt monoxidul de azot, monoxidul de sulf, respectiv halogenul
 13 în stare atomică, ca inhibitori ai reacției radicalice de propagare a flăcării, aceasta fiind parțial
 15 oprită la faza de formare a unor depozite de carbon greu inflamabile. Pentaoxidul de fosfor,
 17 rezultat printr-un proces pirolitic, reacționează cu grupele -OH libere ale celulozei, în
 19 prezența apei rezultate din combustie, formând structuri de tip ester anorganic. Prin piroliza
 21 acestora rezultă depozite de negru de fum, greu inflamabil pe suprafața suportului, vaporii
 23 de apă și acid fosforic. Acesta din urmă reia ciclul: esterificare piroliză carbon + apă + acid
 25 fosforic. Acțiunea de retardare a flăcării, în timp, este limitată de faptul că oxizii de azot și sulf
 27 la valență superioară (NO₂ și SO₂), respectiv hidracizii halogenilor (HCl, HBr), rezultați din
 29 monoxizii (NO și SO) și atomii de halogen (Br, Cl), ca structuri active retardante ale flăcării,
 31 sunt inactivi, fiind antrenați de gazele de ardere. Pentaoxidul de fosfor care sublimă la
 33 350°C părăsește treptat suportul textil, antrenat de gazele de ardere, înainte de-a se
 35 transforma în acid fosforic și apoi în ester anorganic. În final, retardarea flăcării nu mai este
 37 posibilă, iar piroliza fibrei celulozice evoluează spre fazele puternic exoterme cu formarea
 39 unui amestec de mono- și dioxid de carbon:

25 Sărurile de bor acționează în principal ca ignifuganți termospumanți, dar efectul
 27 acestora este limitat de solubilitatea relativ scăzută în apă și, implicit, un conținut redus pe
 29 suprafața suportului textile.

27 Brevetul de inventie **US 4842611** A descrie o compozitie pentru soluția apoasă de
 29 ignifugare formată din fosfat de mono- și diamoniu, sulfat de diamoniu, bromura de amoniu
 31 și uree, utilizată atât pentru tratarea materialelor textile confecționate din fibre naturale, cât
 33 și pentru cele în amestec sau sintetice din clasa poliamidelor. Aceasta se aplică pe suprafața
 35 suportului textil prin procedeul imersiei. Produsul are o eficacitate bună, cu referire la
 37 retardarea flăcării, atât timp cât antipirenele furnizează radicali liberi retardanți de flacără
 39 (NO, SO, Br) și acid fosforic din precursorul acestuia, pentaoxidul de fosfor. După acțiunea
 41 ca inhibitori ai lanțului de reacții radicalice ce au loc în flacără, radicalii liberi se transformă
 43 în gaze toxice, cu funcția de anhidride acide: NO₂, SO₂, respectiv acid bromhidric. Nivelul
 45 concentrației acestora în gazele de ardere și, implicit, raportarea la dozele ce definesc
 47 toxicitatea depind de suprafața materialelor textile ignifugate, consumul specific, volumul
 locației și, nu în ultimul rând, viteza procesului de piroliză.

49 Brevetul de inventie **US 5496623** A descrie o compozitie pentru un ignifugant textil
 și un procedeu pentru aplicarea în masă, prin imersia în soluție a substratului textil, o
 51 țesătură comercială confecționată din fire de bumbac. Ignifugantul este format dintr-un aduct
 53 uree/acid fosforic, în care raportul molar între compoziții este de 6/1. Înaintea utilizării,
 55 acesta este condiționat într-un reactor de tip autoclavă, echipat cu agitator mecanic, la
 57 temperatura de 150...160°C, timp de 30 min. Produsul rezultat se diluează cu apă până la
 59 atingerea unei concentrații de 25% substanță activă, iar soluției rezultate î se adaugă ulterior
 61 un agent de umectare, în proporție scăzută. Aplicarea soluției ignifuge pe suprafața
 63 materialului textil se face prin imersia acestuia, care se deplasează continuu în baia de
 65 impregnare, fiind antrenat pe rolele unui calandru, iar după extragerea din soluție, materialul

RO 131229 B1

este trecut continuu prin interstițiul dintre doi tamburi rotativi, unde se definitivează impregnarea prin aplicarea unei presiuni de 1,2...2,1 bar pe suprafața materialului textil umectat, totodată fiind recuperat și excedentul de soluție. În continuare, materialul textil impregnat se deplasează continuu într-un uscător la temperatură de 155°C. Produsul de ignifugare prezintă dezavantajul că nu poate fi aplicat și prin procedeul imersiei sau pulverizării la temperatura ambientă pe suprafața materialelor textile care fac parte integrantă dintr-o structură montată de tipul tapițerie, huse, cortine, draperii, etc.	1 3 5 7
Brevetul de inventie US 6524653 B1 descrie un procedeu de ignifugare a celulozei, care presupune "grefarea" unor structuri de tip fosfați de amoniu pe lanțul macromolecular al poli-beta glucozei, după derivatizarea prealabilă a acesteia prin transformarea grupelor -OH libere în structuri de tip hidroxieteric:	9 11
- /C ₆ H ₇ O ₂ (OH) ₃ / _n - ----- /C ₆ H ₇ O ₂ (O-R-OH) ₃ / _n - ----- /C ₆ H ₇ O ₂ (O-R-O-PO ₃ (NH ₄) ₂) ₃ /-	
În care R este un radical alifatic saturat C ₂ ....C ₅ .	13
Procedeul este aplicabil doar pentru obținerea celulozei ignifugate care urmează a fi transformată în fire ce vor fi utilizate la producerea de materiale textile, nu și pentru materialele textile existente, care se cer a fi ignifugate. Aceasta constă în hidroxialchilarea prealabilă a celulozei, prin alcoxilare (etoxilare, propoxilare, etc.), urmată de imersia celulozei alcoxilate într-o soluție apoasă de hidroxid de amoniu la 70°C și apoi în soluție apoasă de fosfat monoacid de diamoniu la temperatura de 90°C. Se obține o soluție vâscoasă de celuloză cu structură modificată, care se prelucrează ulterior sub formă de fire, respectiv materiale textile. Produsul toxic rezultat în urma procesului de piroliză a materialului este numai dioxidul de azot.	15 17 19 21
Brevetul de inventie US 8308997 B2 descrie un procedeu de ignifugare a fibrelor celulozice naturale sau sintetice, utilizând soluții apoase ce conțin săruri ale acizilor poliborici: octaborat disodic, tetraboratul de diamoniu, pentaboratul bazic de monoamoni, și optional halogenuri metalice hidrosolubile, respectiv de amoniu, surfactanți anionici sau cationici, dispersanți, emulgatori și emolienți. Ignifugarea materialului celulozic se face prin imersare în soluția apoasă, urmată de uscarea și maturarea materialului ignifugat timp de 48 h la temperatura de 70°F sau 21°C. Nivelul emisiilor de noxe (NO ₂) este relativ mai redus, funcția principală de antipirenă fiind preluată de compușii borului, care acționează și în calitate de ignifuganți termospumanți.	23 25 27 29 31
Cererea de brevet WO2012040332 A2 descrie compozitii complexe de antipirene sub formă de soluții apoase, cu un conținut de 5...10% substanțe active, destinate ignifugării fibrelor sintetice din clasa poliamidelor (de exemplu Nylon 6,6, copolimer de acid adipic și hexametilendiamină) sau a amestecurilor de fibre celulozice și fibre sintetice. Acestea conțin fosfați, pirofosfați sau polifosfați de melamină, fosfinați de alchil sau aril, săruri și oxizi ai unei mari varietăți de metale (Al, Mg, Ti, Cr, Mn, Fe, Cu, Zn, Zr, Mo, Sn, Ba, Bi), aluminosilicați naturali/argile sub formă de nanoparticule, carbon particule nanotubulare, siloxani, săruri ale acizilor poliborici, spirofosfați, acizi silicotungstic, fosfotungstic, precum și alți aditivi. Compozitiile au fost realizate cu scopul declarat de a se renunța la utilizarea antipirenelor ce conțin derivați halogenati, generatori de acid bromhidric sau clorhidric în cazul expunerii la flacără. Materialele textile ignifugate sunt destinate unor obiective speciale din domeniul militar sau civil. Compoziția complexă și diversitatea componentelor presupune un preț ridicat al acestora, astfel încât nu se justifică utilizarea pentru materialele textile uzuale ce pot fi ignifugate cu alți produși. și în brevetul RO 117864 B1 se dezvăluie un produs ignifug pentru protecția țesăturilor din fibre celulozice sau în amestec cu fibre sintetice, destinate fabricării perdelelor, cortinelor, mochetelor, care este constituit din 10...25% complex ureo-formaldehidic, 4...16% compuși cu bor și fosfor, 0,05...1,5% agent de înmuiere, respectiv produs anionic pe bază de esteri ai acidului sulfosuccinic, 1...2% substanțe neutralizante, respectiv soluție de sodă caustică sau de hidroxid de sodiu, și 60...80% apă.	33 35 37 39 41 43 45 47 49

RO 131229 B1

1   Dezavantajele utilizării produselor de ignifugare obținute conform inventiilor
2 cunoscute sunt următoarele:

3   - retardarea flăcării și, implicit, eficacitatea ignifugării sunt limitate în timp, datorită
4 faptului că antipirenele în formă activă se consumă sau părăsesc suportul textil, antrenate
5 de gazele de ardere;

6   - procesul de retardare a flăcării este însotit de emisia de gaze toxice: NO₂, SO₂, HX
7 (X = Cl, Br) și partial CO. Concentrația noxei cel mai frecvent întâlnite în gazele de ardere
8 (NO₂), admisă în aerul inspirat, conform reglementărilor internaționale este de maximum
9 20 ppm (AIR PRODUCTS Co/SUA - Material Safety Data Sheet/MSDS), iar reperele de
10 toxicitate acută pentru şobolani sunt de 88 ppm - expunere timp de 4 h, și 115 ppm -
11 expunere timp de 1 h (UNDE AG/Germania-Material Safety Data Sheet/MSDS);

12   - antipirenele solide rezultate prin evaporarea apei de pe suportul textil pătează, într-o
13 măsură mai mică sau mai mare, suportul textil, fenomenul fiind evident pe suprafața unor
14 materiale, cum ar fi catifeaua, utilizată ca material pentru draperii, cortine, sau tapet
15 fonoabsorbant. Din acest motiv, producătorii recomandă aplicarea acestora doar pe
16 suprafața dorsală a materialului, fapt ce reduce eficacitatea ignifugării;

17   - aplicarea în practică a unor dintre procedee este limitată la faza de fabricare a
18 firelor/fibrelor textile, structurile existente din materialele textile neputând fi ignifugate;

19   - prețurile ridicate ale unor ignifuganți se pot justifica doar în cazul executării de
20 lucrări speciale.

21   Compoziția pentru ignifugarea materialelor textile, conform inventiei, este constituită
22 dintr-o soluție apoasă care conține o fază omogenă, formată din compus cu fosfor ales dintre
23 metafosfat, ortofosfat, pirofosfat sau polifosfat de amoniu sau poliamoniu, o poliamidă,
24 preferabil carbodiamidă, acid boric și/sau un poliborat alcalin, un amestec de două săruri,
25 preferabil clorură de litiu și clorură de potasiu, și o fază dispersă, formată dintr-un aduct de
26 acid fosforic/carbodiamidă, dopat cu vanadat de amoniu și nanocristale de dioxid de siliciu,
27 cu un raport atomic între elementele azot din ionul de amoniu/azot amidic/fosfor/bor/lituu/
28 /potasiu/siliciu/vanadiu de 15...16/17,1...18,2/8,3...8,9/0,5...2/0,8...1/0,9...1,1/0,1...0,5/
29 /0,05...0,15, și o concentrație a componentelor din fază omogenă și cea dispersă, de
30 12...22% în greutate, preferabil 15...18%, produsul fiind aplicabil pe materiale textile de tip
31 bumbac 55...100%, cu o greutate specifică de 0,37...2,16 g/cm³, prin impregnare sau
32 pulverizare în 1...2 straturi.

33   Compoziția pentru ignifugarea materialelor textile, conform inventiei, prezintă
34 următoarele avantaje:

35   - antipirenelor cunoscute ca retardanți de flacără, produse cu acțiune limitată în timp,
36 li se adaugă un sistem eutetic cu punct de topire scăzut (sub 400°C), format din săruri
37 hidrosolubile, preferabil clorură de litiu și clorură de potasiu (p.t = 353°C), care, sub acțiunea
38 temperaturilor ridicate din focar (800...900°C), formează o topitură nevolatilă în stare de
39 fierbere pe suprafața suportului textil, care limitează accesul oxigenului la suprafața
40 materialului expus unei flăcări exterioare. Componentele acestuia nu părăsesc suportul în
41 timpul expunerii la foc, întrucât temperatura de evaporare este superioară temperaturii de
42 maximum 900°C, atinse în timpul combustiei unui material textil;

43   - emisia de gaze toxice este redusă, sub nivelele admisibile în aerul inspirat, prin
44 utilizarea unui sistem catalitic de tip "denox", format dintr-un aduct nanometric de acid
45 fosforic și uree, dopat cu vanadat de amoniu care determină conversia avansată a oxizilor
46 de azot la azot molecular;

47   - efectul de pătare a materialului textil ignifugat este estompat considerabil sau
48 complet eliminat prin utilizarea unui sistem de dispersie a luminii format din nanocristale
49 prismatice de dioxid de siliciu.

<p>Compoziția conform inventiei este o soluție apoasă de antipirene, pe bază de: metafosfat, ortofosfat, pirofosfat sau polifosfat de amoniu, respectiv poliamoniu, o poliamidă, preferabil carbodiamidă, acid boric și/sau un poliborat alcalin, două săruri alcaline A și B hidrosolubile, în proporții corespunzătoare unui amestec eutectic cu temperatură scăzută de topire, preferabil clorură de litiu (A) și clorură de potasiu (B), o fază dispersă nanometrică, formată dintr-un aduct de acid fosforic și carbodiamidă, dopat cu vanadat de amoniu, având funcția de "catalizator denox" și nanocristale prismatice de dioxid de siliciu, cu funcția de agent de dispersie a luminii pentru estomparea sau eliminarea fenomenului de pătare a suportului textil, astfel încât raportul atomic între elementele componente, azot din ionul de amoniu/azot amidic/fosfor/bor/cation alcalin din A/cation alcalin din B/siliciu/vanadiu, să fie cuprins între: 15...16/17,1...18,2/8,3...8,9/0,5...2/0,8...1/0,9...1,1/0,1...0,5/0,05...0,15, iar concentrația componentelor soluției apoase, din faza omogenă și cea dispersă, să fie cuprinsă între 12...22% greutate, preferabil 15...18% greutate. Viteza procesului de piroliză pentru un material textil compus din fibre naturale celulozice/bumbac ignifugat prin imersie sau pulverizare este de 300...500 ori mai scăzută față de același material neignifugat, în funcție de textură, densitatea volumetrică și, respectiv, grosimea acestuia, datorită efectului sinergetic retardant de flacără al fosfațiilor de amoniu, carbodiamidei și amestecului eutectic de săruri alcaline A și B. În cazul materialelor textile compuse din amestecuri de fibre naturale și sintetice, ignifugate cu acest produs, viteza procesului de piroliză este mai scăzută de circa 100 ori pentru un material ce conține maximum 45% greutate fibră sintetică și 55% fibră naturală/bumbac. Utilizarea unui "catalizator denox", având ca suport catalitic aductul nanometric de acid fosforic și carbodiamida, iar ca substanță catalitic activă, vanadatul de amoniu, determină transformarea cu un randament ridicat a oxizilor de azot, substanțe nocive, ce însotesc emisia de gaze, în azot molecular, fenomenul fiind datorat unui proces catalitic redox, în care agentul reducător este azotul amidic cu număr de oxidare (-2), iar agentul oxidant este dioxidul de azot cu număr de oxidare (+4) și oxigenul molecular din aerul comburant, conform ecuației:</p> $\text{NO}_2 + \text{H}_2\text{N-CO-NH}_2 + 1/2\text{O}_2 \rightarrow 3/2 \text{N}_2 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ <p>În continuare, sunt prezentate 8 exemple de realizare a inventiei, cu referire la compoziția soluției ignifuge și a performanțelor privind efectul de retardare a propagării flăcării. Materialele utilizate au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pânză de bumbac 100% cu densitate volumetrică scăzută ($0,46 \text{ g/cm}^3$), având grosimea de 0,5 mm, utilizată pentru confecționarea decorurilor pictate din sălile de spectacole și a draperiilor din interiorul unor clădiri cu destinație civilă sau industrială; - pânză de bumbac 100% vopsită, denumită generic doc, cu densitatea volumetrică scăzută ($0,65 \text{ g/cm}^3$), având grosimea de 1 mm, utilizată pentru confecționarea decorurilor pictate din sălile de spectacole; - pânză de bumbac 100% cu densitate volumetrică ridicată ($2,16 \text{ g/cm}^3$), având grosimea de 2 mm, utilizată în scopuri industriale; - catifea confecționată din bumbac 100%, vopsită în vișiniu, cu grosimea de 2 mm, utilizată în sălile de spectacole pentru: cortine, tapițeria scaunelor, tapițerie fonoabsorbantă pentru pereti; - material textil de tip țesătură naturală, aplicată pe o inserție formată din fibre poliesterice, cu un conținut de 45% fibră sintetică, având densitatea scăzută ($0,37 \text{ g/cm}^3$) și grosimea de 1,5 mm, destinat confecționării tapițeriilor și huselor pentru scaune, fotoliilor, canapele din localuri sau săli de spectacole; 	1 3 5 7 9 11 13 15 17 19 21 23 25 27 29 31 33 35 37 39 41 43 45
--	---

1 Testele pentru determinarea eficacității ignifugării s-au făcut într-un aparat format
2 dintr-un cadru metalic dreptunghiular/oțel inoxidabil refractar, suspendat pe o tijă verticală,
3 amplasată pe o balanță de precizie. Pe acest cadru se montează epruveta cu dimensiunile
5 de 400 x 150 mm, înclinată sub un unghi de 32° față de verticală, având baza epruvetei la
7 o distanță de 20 ($\pm$) 2 mm față de un arzător montat în poziție orizontală, dotat cu 7
9 orificii/diuze amplasate echidistant pe lungimea de 400 mm a acestuia. Arzătorul este
11 alimentat cu gaz lichefiat butan, evaporat în prealabil, cu debitul reglat printr-un "flowmetru"
13 cu clasa de precizie 1%, valoarea debitului de gaz fiind de 0,50 l/min. Flacără eșapată prin
15 cele 7 diuze are o lungime medie de 50 mm și se prelinge în mod egal pe ambele fețe ale
17 epruvetei. Durata testului pentru materialul textil neignifugat depinde de inflamabilitatea
19 acestuia, iar în cazul materialului textil ignifugat, durata de expunere la foc este de 10 min.

21 Eficacitatea ignifugării este definită prin viteza medie de pierdere în greutate,
23 pierdere procentuală de masă a epruvetei, desprinderea de corpuri sau picături arzânde
25 din corpul epruvetei, ce pot genera incendii secundare, și de prezența sau absența unei
27 flăcări remanente pe suprafața materialului, după oprirea arzătorului.

29 Un număr de 7 exemple de realizare a inventiei prezintă comparativ rezultatele
31 testelor pentru materialul textil neignifugat și, respectiv, ignifugat.

33 Conținutul de dioxid de azot din gazele de ardere a fost măsurat în interiorul
35 tubulaturii de evacuare a acestora, la momentul intensității maxime a flăcării pe suprafața
37 suportului textil. Determinările s-au făcut prin metoda colorimetrică, utilizând în acest scop
39 un aparat DRAGER, conectat la tubulatura de evacuare a gazelor arse, printr-un tub
41 transparent, gradat în unități ppm, ce conține un indicator colorimetric depus pe un suport
43 poros de silicagel. Prin absorbția unui volum determinat de gaze de ardere, are loc colorarea
45 substanței indicatoare pe o anumită lungime a tubului. Citirea concentrației se face la limita
47 maximă de propagare a culorii în tub indicator. Concentrația dioxidului de azot din aer în
49 perimetru incintei unde s-au efectuat testele a fost de 2 ppm înaintea începerii
51 experimentărilor.

Exemplul 1

53 Într-un vas cilindric vertical, echipat cu manta de termostatare și agitator mecanic tip
55 "ultraturax" (maximum 10000 rot/min), confectionat din oțel inoxidabil, se prepară o soluție
57 apoasă de ignifugare, conform inventiei, prin dizolvarea componentelor hidrosolubile și
59 suspendarea fazei disperse sub agitare la temperatura de 20°C și turația de 6000 rot/min,
61 timp de 15 min. Componentele hidrosolubile sunt: fosfatul de diamoniu, fosfatul de
63 monoamoni, carbodiamida, clorura de litiu și clorura de potasiu, în proporție de amestec
65 eutectic (44,3% mol LiCl și 55,7% mol KCl), cu temperatura de topire 353°C, acidul boric,
67 tetraboratul disodic. Faza dispersă nanometrică este formată din aductul de acid fosforic și
69 uree în raport de 1:5, în calitate de suport catalitic impregnat cu catalizatorul vanadat de
71 amoniu, la o concentrație de 5% față de masa totală aduct + catalizator și nanocristalele de
73 dioxid de siliciu având forma prismatică. Conținutul procentual de substanță solidă,
75 determinat gravimetric este de 17,1%, iar proporțiile atomice între elementele chimice
77 definițiorii sunt: azot din cationul amoniu/azot amidic/fosfor/bor/litiu/potasiu/siliciu/vanadiu =
79 = 15,7/17,3/8,4/0,8/0,9/1,0/0,31/0,08/.

Exemplul 2

81 Se confectionează din materiale textile 100% bumbac, de culoare bej, cu densitatea
83 de 0,46 g/cm³ și grosimea de 0,5 mm, un număr de 6 epruvete cu dimensiunile de
85 400 x 150 mm.

Un număr de 3 epruvete rămân neignifugate.

1

Celelalte 3 epruvete, confecționate din pânză de bumbac 100%, se imersează în soluția cu compoziția conform exemplului 1 de realizare a invenției, timp de 5 min, la temperatură de 18°C. După scurgerea și recuperarea soluției excedentare, epruvetele se usucă la temperatură de 23°C, suspendate în poziție verticală, timp de 24 h. Nu se constată pătarea materialului. Conținutul de substanță uscată reținut pe suprafața epruvetelor este, în medie, de 20,6 g/m².

3
5
7

Se supun testului la foc, succesiv, conform descrierii prezentate, cele 3 epruvete neignifugate. După aprinderea arzătorului, flacăra se propagă pe toată lungimea de 400 mm în mai puțin de 3 s, iar după 18 s, epruvetele sunt complet distruse, fără nicio remanență de material în cadrul aparatului. Se constată desprinderea unor particule de material carbonizat care cad pe suprafața arzătorului și amplifică temporar intensitatea flăcării generate de arderea gazului butan. Viteza medie a procesului de piroliză a materialului textil, pe durata a 18 s, este de 0,76 g/s.

9
11
13

Se supun testului, în condiții similare, epruvetele ignifugate. Se constată următoarele:

15

- viteza medie de piroliză a materialului este de 0,12 g/min sau 0,002 g/s. Aceasta se referă la pierderea în greutate din materialul textil/unitatea timpului de referință;

17

- pierderea medie totală de masă este de 8,75% din greutatea totală a epruvetei, pe durata expunerii la foc timp de 10 min;

19

- pe toată durata testului nu se constată desprinderea de particule sau picături arzânde;

21

- după oprirea arzătorului, nu se observă flacăra remanentă pe suprafața epruvetelor;

23

- viteza procesului de piroliză pentru materialul ignifugat prin procedeul imersiei în soluție pe durata a 5 min este de 380 ori mai mică față de cazul materialului neignifugat, în condițiile date ale testului de încercare la foc;

25

- analiza gazelor de ardere, în condițiile prezentate anterior, indică un conținut de 5 ppm NO₂, sub limita de 20 ppm admisibilă în aerul inspirat.

27

Exemplul 3

Se supun ignifugării 3 epruvete din același material cu soluția ignifugă conform invenției, în acord cu exemplele 1 și 2 de realizare a invenției.

29

Aplicarea s-a făcut prin pulverizarea într-un singur strat până la săturarea cu soluție a suportului textil. Epruvetele s-au uscat la temperatură de 23°C timp de 24 h. Nu se constată pătarea materialului textil după ignifugarea și uscarea acestuia. Retenția de substanță uscată pe suprafața epruvetelor a fost, în medie, de 19,2 g/m².

31
33

După efectuarea testului la foc se constată următoarele:

35

- viteza medie de piroliză a materialului este de 0,15 g/min sau 0,0025 g/s;

37

- pierderea medie totală de masă este de 10,93% din greutatea totală a epruvetei, pe durata expunerii la foc timp de 10 min;

39

- nu se desprind particule sau picături arzânde;

41

- după oprirea arzătorului, nu se observă flacăra remanentă pe suprafața epruvetelor;

43

- viteza medie a procesului de piroliză pentru materialul ignifugat prin procedeul pulverizării într-un singur strat este de 304 ori mai scăzută față de cazul materialului neignifugat.

41

- analiza gazelor de ardere indică un conținut de 7 ppm NO₂.

43

Exemplul 4

45

Se supun ignifugării 3 epruvete din același material conform exemplelor 1 și 2 de realizare a invenției, cu deosebirea că soluția ignifugă s-a aplicat prin pulverizare în două straturi succesive la un interval de 24 h, după uscarea prealabilă la 23°C a epruvetelor tratate cu primul strat. Nu se constată apariția de pete pe suprafața epruvetelor uscate. Retenția de substanță uscată pe suprafața epruvetelor este, în medie, de 25,6 g/m².

47
49

După efectuarea testului la foc se constată următoarele:

- viteza medie de piroliză a materialului a fost de 0,10 g/min sau 0,0017 g/s;
- pierderea medie totală de masă este de 7,29% din greutatea totală a epruvetelor;
- nu se desprind particule sau picături arzânde;
- după oprirea arzătorului, nu se observă flacără remanentă pe suprafața epruvetelor;
- viteza procesului de piroliză pentru materialul ignifugat prin procedeul pulverizării în 2 straturi succesive este de 447 ori mai scăzută față de cazul materialului neignifugat;
- analiza gazelor de ardere indică un conținut de 6 ppm NO₂.

Exemplul 5

Se supun ignifugării în condițiile exemplului 1 și 2 de realizare a invenției, un număr de 3 epruvete confectionate din pânză de bumbac 100% de culoare albă, cu grosimea de 1,6 mm și cu densitate ridicată respectiv 2,16 g/cm³. Soluția, de concentrație 17,1%, a fost aplicată pe epruvete prin procedeul unei singure imersii, la temperatură de 18°C, timp de 30 min, pentru a se asigura penetrarea eficientă a materialului dens, de uz industrial. După scurgerea soluției excedentare și uscarea timp de 48 h la temperatură de 23°C, s-a constatat retenția a 68,8 g/m² substanță uscată. Nu s-a constatat pătarea materialului.

Rezultatele testului la foc au arătat următoarele:

- viteza medie de piroliză a materialului a fost de 0,06 g/min sau 0,001 g/s;
- pierderea medie de masă este de 0,63% din greutatea totală a epruvetelor;
- suprafața totală inițială a epruvetelor, de 600 cm² fiecare, nu a suferit practic un proces de piroliză care să determine o minimă dezagregare a acesteia. "Linia de bază" a epruvetei expuse direct focului se păstrează nealterată, epruveta prezentând doar o "afumare" pe o lungime de circa 95 mm;

- analiza gazelor de ardere indică un conținut de 4 ppm NO₂.

Exemplul 6

Se confectionează un număr de 6 epruvete din bumbac 100%, țesătură definită ca fiind doc, cu grosimea de 1 mm, vopsit în albastru deschis, cu greutatea specifică de 0,65 g/m², destinat confectionării decorurilor pentru piese de teatru sau operă, din sălile de spectacole.

Un număr de 3 epruvete neignifugate au fost supuse testului la foc în condițiile exemplului 2 de realizare a invenției. După pornirea arzătorului cu butan, flacără se propagă pe toată lungimea de 400 mm a epruvetelor în mai puțin de 5 s. Epruvetele sunt practic complet distruse în circa 21 s de la pornirea arzătorului. Viteza medie procesului de piroliză a fost de 1,23 g/s pentru epruvetele 400 x 150 x 1 mm, având greutatea medie de 26,1 g.

Celelalte 3 epruvete au fost ignifugate cu soluție conform exemplului 1 și 4 de realizare a invenției prin procedeul pulverizării în 2 straturi succesive. După uscare, nu s-a constatat pătarea materialului textil colorat. Retenția de substanță uscată pe suprafața suportului textil a fost de 47,9 g/m².

După testul la foc conform exemplelor 2...5 de realizare a invenției, se constată:

- viteza medie de piroliză a materialului a fost de 0,14 g/min sau 0,0023 g/s;
- pierderea totală medie de masă este de 5,16% din greutatea totală a epruvetelor;
- nu se desprind corpuși sau picături arzânde pe durata testului;
- nu există flacără remanentă pe suprafața materialului după oprirea arzătorului;
- viteza medie a procesului de piroliză a materialului ignifugat a fost de 534 ori mai scăzută față de materialul neignifugat;
- concentrația NO₂ în gazele de ardere a fost de 6 ppm.

Exemplul 7

Se confeționează un număr de 6 epruvete din material bumbac 100%, catifea de culoare vișinie, pentru cortina din sălile de spectacole. Epruvetele au dimensiunile de 400 x x 150 x 2,5 mm și densitatea de 0,21g/cm³; 1

Un număr de 3 epruvete neignifugate au fost supuse testului la foc în condițiile exemplului 2 de realizare a invenției. Se constată că după pornirea arzătorului flacăra se propagă în mai puțin de 3 s pe suprafața pufoasă a materialului, iar epruveta este complet distrusă după 27 s de la pornirea arzătorului. Viteza medie de piroliză a procesului, pe durata a 27 s, a fost de 147 g/s. 5

Restul de 3 epruvete se ignifughează în acord cu condițiile descrise în exemplele 1 și 3 de realizare a invenției, prin pulverizare într-un singur strat, până la saturarea cu soluție a materialului textil. După uscarea epruvetelor, nu se constată pătarea materialului. Retenția de substanță uscată pe suprafața materialului este de 51,7 g/m². 7

Testul la foc conform exemplelor 2...6 de realizare a invenției conduc la rezultatele:

- viteza medie de piroliză a materialului a fost de 0,22 g/min sau 0,0035 g/s; 15

- pierderea medie totală de masă este de 8,33% din greutatea totală a epruvetelor; 17

- nu se desprind corpuri sau picături arzânde din epruvetele supuse testului; 19

- nu se constată menținerea unei flăcări remanente pe suportul textil, după oprirea arzătorului;

- viteza medie procesului de piroliză pentru materialul ignifugat a fost de 334 ori mai scăzută față de materialul neignifugat; 21

- concentrația NO₂ în gazele de ardere a fost de 8 ppm; 23

Exemplul 8

Se confeționează un număr de 6 epruvete din material textil în amestec de 55% bumbac și 45% poliester, utilizat pentru confectionarea de tapiterii sau huse pentru scaune și canapele. Grosimea acestuia este de 1,5 mm și densitatea volumetrică de 0,37 g/cm³. Culoarea materialului este bej cu o ușoară tentă de mov. Epruvetele au aceeași dimensiune standard de 400 x 150 mm. 25

Un număr de 3 epruvete neignifugate sunt supuse testului la foc în condițiile exemplelor 2, 6 și 7 de realizare a invenției. 27

Rezultatele testului la foc sunt:

- epruveta este distrusă în proporție de 70% după o expunere la foc de 60 s; 31

- arderea este însotită de desprinderea de picături arzânde de poliester topit care prezintă o remanentă a flăcării de peste 10 s; 33

- flacăra se propagă pe suprafața materialului dar este întreruptă de ruperea unui "aliniament" de material în stare arzândă, pe toata lățimea de 150 mm a epruvetelor, din cauza topirii poliesterului pe secțiunea respectivă; 35

- viteza medie de piroliză pentru materialul ignifugat este de 0,34 g/s; 37

Restul de 3 epruvete se supune ignifugării prin procedeul imersiei în conformitate cu exemplul 2 de realizare a invenției. Retenția de material solid pe suprafața epruvetelor acestora a fost de 45,2 g/m². Nu s-a constatat pătarea materialului ignifugat după uscarea acestuia. 39

Testul la foc conform exemplelor 2...7 de realizare a invenției arată următoarele rezultate:

- viteza medie de piroliză este de 0,17 g/min sau 0,0028 g/s; 45

- pierderea medie totală de masă este de 5,8% din greutatea totală a epruvetelor; 47

- se desprind un număr redus de picături formate din poliester topit, dar care nu ard; 49

- flacăra nu se propagă pe suprafața materialului ignifugat;

- nu există flacăra remanentă pe suprafața materialului după oprirea arzătorului cu butan;

- viteza medie a procesului de piroliză pentru materialul ignifugat este de 121 ori mai scăzută decât în cazul aceluiași material, neignifugat; 51

- concentrația NO₂ în gazele de ardere a fost de 8 ppm. 53

3 Compoziție pentru ignifugarea materialelor textile, **caracterizată prin aceea că este**
5 **constituță dintr-o soluție apoasă care conține o fază omogenă, formată din compus cu fosfor**
7 **ales dintre metafosfat, ortofosfat, pirofosfat sau polifosfat de amoniu sau poliamoniu, o**
9 **poliamidă, preferabil carbodiamidă, acid boric și/sau un poliborat alcalin, un amestec de două**
11 **săruri, preferabil clorură de litiu și clorură de potasiu, și o fază dispersă, formată dintr-un**
13 **aduct de acid fosforic/carbodiamidă, dopat cu vanadat de amoniu și nanocristale de dioxid**
de siliciu, cu un raport atomic între elementele azot din ionul de amoniu/azot amidic/fosfor/
/bor/litiu/potasiu/siliciu/vanadiu de 15...16/17,1...18,2/8,3...8,9/0,5...2/0,8...1/0,9...1,1/0,1...
0,5/0,05...0,15, și o concentrație a componentelor din faza omogenă și cea dispersă, de
12...22% în greutate, preferabil 15...18%, produsul fiind aplicabil pe materiale textile de tip
bumbac 55...100%, cu o greutate specifică de 0,37...2,16 g/cm³, prin impregnare sau
pulverizare în 1...2 straturi.

